

De peefabriek is verdwenen, de bietencampagne ver weg

Suikerbieten dankzij Napoleon

50 Dini Heijden - Museum Hoeksche Waard

Museum Hoeksche Waard bestaat 50 jaar. Dit wordt gevierd van maart 2018 tot maart 2019. In de expositie '4000 jaar Hoeksche Waard' in boerderij Oost Leeuwenstein in Heinoord, wordt de bezoeker meegenomen langs 50 onderwerpen, die samen de geschiedenis van de Hoeksche Waard vertellen. Zij zijn het onderwerp van een wekelijkse column, deze week over de suikerfabriek.

Het is weer herfst de oogst van suikerbieten is in volle gang en vrachtwagens rijden af en aan, nu naar de suikerfabriek in Dinteloord. Hoe anders ging dat in vroeger tijden.

In de 18de eeuw was in Duitsland al ontdekt dat je uit bieten suiker kon halen, maar de boeren lieten de bietenteelt links liggen. Dat veranderde toen Napoleon een groot deel van Europa had bezet. Door de oorlog was de invoer van suikerriet nagenoeg weggevallen. Hij verplichtte om in heel Nederland duizenden hectaren in te zaaien met suikerbieten. De boeren zagen er niet veel heil in en nadat Napoleon van het toneel was verdwenen stortte de teelt weer in omdat rietsuiker weer goedkoop werd. Maar eind 19de eeuw kwam de bietenteelt dan toch op gang,

eerst als alternatief voor de teelt van meekrap en daarna om de concurrentie op de tarwemarkt vanuit de Verenigde Staten het hoofd te kunnen bieden.

Het 'pee steken' was zwaar werk en werd slecht betaald. De boer leverde de suikerbie-

OOGST SUIKERBIETEN IN VOLLE GANG TIJDENS HERFST

ten met paard en wagen aan bij de fabriek in Oud-Beijerland of in Puttershoek. De RTM bracht vanaf 1902 bieten naar de Beijerlandse suikerfabriek en de 'bietentram' reed vanaf de campagne van 1913 ook naar Puttershoek. Vervoer per schip kon ook, het was zeer efficiënt omdat de fabrieken direct aan water het lagen. De fabrieken zorg-

De 'bietentram' - Suikerfabriek Puttershoek (Collectie MHW)

den voor veel werkgelegenheid en draaiden volcontinu, zeven dagen per week van september tot aan de kerst. Maar werken op zondag lag gevoelig voor menig Hoeksche Waarder. Daarom werden seizoenarbeiders uit West-Brabant aangetrokken om het tekort aan arbeiders

aan te vullen. Voor hen werden op en nabij het fabrieksterrein logies gebouwd met slaapzalen en tijdelijke woonwagenvakjes ingericht.

Het Brabants werkvolk was grotendeels katholiek. Oud-Beijerland had een Katholieke Kerk, maar die

ontbrak in Puttershoek. In 1913 werd, op het fabrieksterrein, het oliemagazijn omgebouwd tot de St. Petruskapel. De eerste heilige mis kon opgedragen worden. Deze 'noodkerk' zou 50 jaar dienstdoen.

De 'schoorsteenpijp' van Puttershoek herinnert ons

aan de historie van de suikerfabriek. Al van ver in het oog springend. Maar ook dit stukje cultureel erfgoed zal verdwijnen! Wat overblijft zijn de herinneringen, verhalen en afbeeldingen.

www.museumhw.nl